

สรุปข่าวด้านการเกษตรที่สำคัญของญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ 4 – 10 พฤศจิกายน 2566

กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่นเดินทางจับคู่ธุรกิจบริษัทผู้ผลิตเครื่องจักรกลทางการเกษตรเพื่อฟื้นฟูภาคเกษตรยูเครน (4 พฤศจิกายน 2566)

กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) เผยแพร่ผลการประชุมแนวทางการฟื้นฟูภาคเกษตรในประเทศยูเครนโดยมีหน่วยงานราชการและภาคเอกชนของประเทศญี่ปุ่นและยูเครนเข้าร่วม โดยในการประชุมดังกล่าวฝ่ายญี่ปุ่นได้แนะนำรายการสินค้าและเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ (Smart Agriculture) ของญี่ปุ่นที่ใช้ในการฟื้นฟูภาคเกษตร จากนั้นไป ญี่ปุ่นจะเดินทางจับคู่ระหว่างภาคเอกชนญี่ปุ่นกับหน่วยงานราชการของยูเครนเป็นรายกรณี

การประชุมดังกล่าวจัดขึ้นในลักษณะออนไลน์เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2566 โดยมีเข้าร่วมเป็นผู้บริหารระดับอธิบดี ทั้งนี้ ทั้งสองประเทศมีการจัดตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการฟื้นฟูประเทศยูเครน และการจัดการประชุมครั้งแรกในครั้งนี้เน้นไปที่หัวข้อเครื่องจักรกลทางการเกษตรที่ประเทศยูเครนให้ความสนใจ และมีบริษัทผู้ผลิตเครื่องจักรกลทางการเกษตรของญี่ปุ่นเข้าร่วม

ภายหลังสงครามรัสเซีย-ยูเครนเริ่มขึ้น เครื่องจักรกลทางการเกษตรได้รับความเสียหายจำนวนมาก รวมถึงการผลิตเครื่องจักรกลทางการเกษตรก็หยุดชะงัก ทั้งนี้ ภาคเกษตรของยูเครนมีความคล้ายคลึงกับญี่ปุ่น โดยเป็นการเกษตรขนาดเล็ก - กลาง เน้นการปลูกผักและผลไม้ ดังนั้นจึงมีความต้องการรถแทรกเตอร์ที่มีความคล่องตัว ขณะเดียวกัน ฝ่ายยูเครนยังให้ความสนใจกับเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะที่สามารถทราบถึงระดับการเจริญเติบโตของพืชได้อีกด้วย

จากนี้ไป MAFF จะเดินทางตรวจสอบคุณสมบัติและช่วงราคาที่ยูเครนต้องการ รวมถึงระบบการจ่ายเงินสนับสนุนของรัฐบาลยูเครน และจะกระตุ้นให้มีการจับคู่ระหว่างบริษัทผู้ผลิตเครื่องจักรกลทางการเกษตรของญี่ปุ่นกับหน่วยงานรัฐบาลของยูเครน ด้าน Mr. Markyan Dumitrasevich ปลัดกระทรวงนโยบายการเกษตรและอาหารของยูเครนระบุว่า ญี่ปุ่นมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเครื่องจักรกลทางการเกษตรมีความก้าวหน้า จึงต้องการนำคำแนะนำจากญี่ปุ่นไปปรับใช้

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

ต้นทุนการผลิตข้าวปีการผลิต 2565 ปรับตัวสูงขึ้นเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า (6 พฤศจิกายน 2566)

จากการสำรวจโดยกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) พบว่า ต้นทุนการผลิตข้าวปีการผลิต 2565 เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีการผลิต 2564 โดยเกษตรกรทั่วไปมีต้นทุนการผลิต 128,932 เยนต่อพื้นที่ 10 ฮาร์ (หรือ 206,291.20 เยนต่อไร่) เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6 ขณะที่ เกษตรกรนิติบุคคลมีต้นทุนการผลิต 96,875 เยนต่อพื้นที่ 10 ฮาร์ (หรือ 155,000 เยนต่อไร่) เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.2 เมื่อเทียบกับปีการผลิตก่อนหน้า โดยถึงแม้ว่าต้นทุนค่าแรงจะปรับตัวลดลง แต่สถานการณ์ไม่สงบในยูเครนและเงินเยนที่อ่อนค่าส่งผลให้ต้นทุนค่าวัสดุ เช่น ค่าเมล็ดพันธุ์และค่าปุ๋ย ปรับตัวสูงขึ้น

ต้นทุนการผลิตจำแนกเป็นค่าปุ๋ย 9,810 เยนต่อพื้นที่ 10 ฮาร์ (หรือ 15,696 เยนต่อไร่) เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.9 สำหรับเกษตรกรทั่วไป และ 9,066 เยนต่อพื้นที่ 10 ฮาร์ (หรือ 14,505.60 เยนต่อไร่) เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.5 สำหรับเกษตรกรนิติบุคคล ค่าเมล็ดพันธุ์ 4,000 เยนต่อพื้นที่ 10 ฮาร์ (หรือ 6,400 เยนต่อไร่) เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.6 สำหรับเกษตรกรทั่วไป และ 4,390 เยนต่อพื้นที่ 10 ฮาร์ (หรือ 7,024 เยนต่อไร่) เพิ่มขึ้นร้อยละ 24.6 สำหรับเกษตรกรนิติบุคคล ค่าเชื้อเพลิง 5,567 เยนต่อพื้นที่ 10 ฮาร์ (หรือ 8,970.20 เยนต่อไร่) เพิ่มขึ้นร้อยละ

9.1 สำหรับเกษตรกรทั่วไป และ 3,934 เยนต่อพื้นที่ 10 ฮาร์ (หรือ 6,294.40 เยนต่อไร่) เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.4 สำหรับเกษตรกรนิติบุคคล ขณะที่ ค่าสารเคมีทางการเกษตรลดลงเนื่องจากการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืชมีน้อย โดยต้นทุนของเกษตรกรทั่วไปลดลงร้อยละ 22.5 แต่เกษตรกรนิติบุคคลมีต้นทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.2 เนื่องจากมีการใช้ยาฆ่าหญ้าในการกำจัดหญ้าบริเวณขอบคันนา

ในส่วนของต้นทุนค่าแรง คิดเป็น 33,478 เยนต่อพื้นที่ 10 ฮาร์ (หรือ 53,564.80 เยนต่อไร่) ลดลงร้อยละ 0.1 สำหรับเกษตรกรทั่วไป และ 20,895 เยนต่อพื้นที่ 10 ฮาร์ (หรือ 33,432 เยนต่อไร่) ลดลงร้อยละ 5.4 สำหรับเกษตรกรนิติบุคคล เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ประสิทธิภาพการผลิตจึงดีขึ้น

ทั้งนี้ ต้นทุนการผลิตต่อหน่วยคิดเป็น 15,273 เยนต่อผลผลิตข้าว 60 กิโลกรัม (หรือ 254,550 เยนต่อตัน) เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.5 สำหรับเกษตรกรทั่วไป และ 11,933 เยนต่อผลผลิตข้าว 60 กิโลกรัม (หรือ 198,883 เยนต่อตัน) เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.7 สำหรับเกษตรกรนิติบุคคล

ราคาปุ๋ยในปี 2565 ยังคงปรับตัวสูงขึ้น ดังนั้นคาดการณ์ว่าต้นทุนการผลิตข้าวปีการผลิต 2566 จะปรับตัวสูงขึ้นอีกถึงแม้ว่ารัฐบาลจะกำหนดเป้าหมายลดต้นทุนการผลิตข้าวให้เหลือ 9,600 เยนต่อผลผลิตข้าว 60 กิโลกรัม (หรือ 160,000 เยนต่อตัน)

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

ดัชนีความต้องการข้าวในช่วง 3 เดือนข้างหน้ายังคงปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง (7 พฤศจิกายน 2566)

หลายฝ่ายคาดการณ์ว่าปริมาณความต้องการข้าวจะปรับตัวสูงขึ้น โดยจากผลการสำรวจสถานการณ์ตลาดข้าวโดยองค์กรส่งเสริมการรักษาสีเขียวข้าวเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายนที่ผ่านมาพบว่า ดัชนีความต้องการข้าวในช่วง 3 เดือนข้างหน้าคิดเป็น 64 เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า และปรับตัวสูงขึ้นกว่าระดับ 60 เป็นครั้งแรกในรอบ 6 ปี เนื่องจากคาดการณ์ปริมาณผลผลิตข้าวปีการผลิต 2566 มีปริมาณลดลง ประกอบกับปัญหาสัดส่วนข้าวกล้องชั้น 1 ต่ำส่งผลให้ปริมาณข้าวที่ออกสู่ตลาดลดลง

ดัชนีความต้องการข้าวคำนวณจากปริมาณอุปสงค์และอุปทานข้าวของแหล่งผลิต ผู้ค้าส่ง ผู้ค้าปลีก ร้านอาหาร ฯลฯ โดยระดับสมดุลอยู่ที่ 50 และหากดัชนีมีค่าเข้าใกล้ 100 หมายความว่า ปริมาณความต้องการเพิ่มขึ้น ราคาข้าวมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น

ดัชนีความต้องการข้าวปรับตัวสูงขึ้นติดต่อกันเป็นเดือนที่ 3 เนื่องจากเกษตรกรหันไปปลูกพืชอื่นทดแทนข้าวสำหรับบริโภค (Table Rice) ประกอบกับสภาพอากาศที่ร้อนจัดในช่วงที่ผ่านมาส่งผลให้การตรวจสอบสัดส่วนข้าวกล้องชั้น 1 ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 ต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ ผู้ประกอบการค้าส่งข้าวจึงคาดการณ์ว่าปริมาณข้าวที่สีแล้วจะออกสู่ตลาดลดลง ทั้งนี้ ปริมาณผลผลิตข้าวปีการผลิต 2566 คาดการณ์มีจำนวน 6.62 ล้านตัน (ณ วันที่ 25 กันยายน 2566) ซึ่งส่งผลให้การคาดการณ์ปริมาณสต็อกข้าว ณ สิ้นเดือนมิถุนายน 2567 ลดลงต่ำกว่าระดับที่เหมาะสมหรือ 1.80 ล้านตัน

สำหรับดัชนีราคาข้าวคิดเป็น 68 ลดลงร้อยละ 5 เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา แต่ยังคงอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้ หลายฝ่ายคาดการณ์ว่าราคาข้าวในช่วงหลังจากนี้จะปรับตัวสูงขึ้น เนื่องจากต้นทุนการผลิตและต้นทุนการขนส่งขยายตัว

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรฯ กลับมาขยายตัวในรอบ 3 เดือน (8 พฤศจิกายน 2566)

จากข้อมูลของกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) พบว่า มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ ประมง และผลิตภัณฑ์อาหารในเดือนกันยายน 2566 คิดเป็น 117,600 ล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 3

เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา และเพิ่มขึ้นในรอบ 3 เดือน โดยถึงแม้ว่ามูลค่าการส่งออกสินค้าประมงไปจีนจะลดลงอย่างเห็นได้ชัด แต่มูลค่าการส่งออกสินค้าสำคัญ เช่น เนื้อโค ชาเขียว และผลไม้ ปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกในภาพรวมขยายตัว ทั้งนี้ มูลค่าการส่งออกสะสมทั้งปี (เดือนมกราคม – กันยายน 2566) แตะระดับ 1 ล้านล้านเยนเร็วขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา 1 เดือน

ด้านมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรขั้นต้นซึ่งคำนวณจากมูลค่าสินค้าเกษตรทั้งหมดหักออกด้วยมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปคิดเป็น 35,800 ล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 11 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยมูลค่าการส่งออกแอปเปิ้ลคิดเป็น 1,000 ล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 142 สาหร่ายญี่ปุ่นคิดเป็น 700 ล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 141 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากผลผลิตลดลง ราคาปรับตัวสูงขึ้น ประกอบกับความต้องการในช่วงเทศกาลไหว้พระจันทร์ของประเทศที่มีเชื้อสายจีน ขณะเดียวกันชาเขียวมีมูลค่าส่งออก 3,100 ล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 76 เนื่องจากเมนูชาเขียวในร้านกาแฟของยุโรปได้รับความนิยม

อย่างไรก็ตาม มูลค่าการส่งออกสินค้าประมงไปจีนคิดเป็น 800 ล้านเยน ลดลงร้อยละ 91 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากผลกระทบของการปล่อยน้ำปนเปื้อนที่ผ่านการบำบัดจากโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ Fukushima Daiichi ลงสู่ทะเล และมูลค่าการส่งออกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น เหล้าสาเก ไปจีนคิดเป็น 10,900 ล้านเยน ลดลงร้อยละ 12 เนื่องจากการส่งออกในปีที่ผ่านมาขยายตัวอย่างมาก

มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ ประมง และผลิตภัณฑ์อาหารของญี่ปุ่นในเดือนกันยายน 2566

รายการ	มูลค่า (100 ล้านเยน)	เทียบกับเดือนกันยายน 2565 (ร้อยละ)
สินค้าเกษตร (รวมสินค้าแปรรูป)	794	+3
- อาหารแปรรูป	436	-3
- สินค้าเกษตรขั้นต้น	358	+11
-- สินค้าปศุสัตว์	110	-6
-- ธัญพืช	60	+13
-- ผักผลไม้	68	+32
-- อื่นๆ	119	+18
สินค้าป่าไม้	52	+9
สินค้าประมง	249	+3
รวม	1,176	+3

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

กระทรวงเกษตรฯ เปิดเผยรายละเอียดงบประมาณเพิ่มเติมปี 2566 ด้านการเกษตร (9 พฤศจิกายน 2566)

เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2566 กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) เปิดเผยรายละเอียดงบประมาณเพิ่มเติมปี 2566 ด้านการเกษตร วงเงิน 818,200 ล้านเยน โดยเป็นงบประมาณสำหรับการปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อรักษาความมั่นคงทางด้านอาหารวงเงิน 211,300 ล้านเยน ในส่วนของ “โครงการส่งเสริมการปรับพื้นที่นาเป็นพื้นที่ไร่” ได้จัดสรรงบประมาณวงเงิน 75,000 ล้านเยน เพิ่มขึ้น 3 เท่าเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า โดยจะส่งเสริมให้มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่นาไปปลูกข้าวสาลีและถั่วเหลืองซึ่งเป็นพืชที่พึ่งพาการนำเข้าสูง

MAFF ชี้แจงรายละเอียดดังกล่าวต่อที่ประชุมร่วมด้านการเกษตรและป่าไม้กับพรรคเสรีประชาธิปไตย (LDP) โดยบางส่วนมีความเห็นว่างบประมาณเพิ่มเติมฯ อยู่ในระดับใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา หรือ 820,600 ล้านบาท ทั้งนี้ คาดว่ารัฐบาลจะเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติมฯ ในเร็วๆ นี้ และจะได้นำเสนอให้ที่ประชุมรัฐสภาพิจารณาเพื่อมีผลบังคับใช้ในลำดับแรกต่อไป

ในส่วนของ “โครงการส่งเสริมการปรับพื้นที่นาเป็นพื้นที่ไร่” ที่มีการลงทะเบียนมากกว่างบประมาณที่จัดสรรไว้ในปีงบประมาณ 2565 MAFF ได้จัดสรรงบประมาณวงเงิน 75,000 ล้านบาท เพื่อรองรับการลงทะเบียนที่เป็นไปตามเงื่อนไขทุกกรณี ขณะเดียวกัน ได้จัดสรรงบประมาณวงเงิน 18,000 ล้านบาท สำหรับ “โครงการส่งเสริมการปลูกพืชไร่” สำหรับการปลูกข้าวสาลีและถั่วเหลือง

ด้านมาตรการรองรับค่าครองชีพที่ปรับตัวสูงขึ้นได้จัดสรรงบประมาณวงเงิน 100,100 ล้านบาท ในจำนวนดังกล่าวเป็นงบประมาณสำหรับ “มาตรการเพิ่มความต้องการเนื้อโควากิวเร่งด่วน” วงเงิน 5,000 ล้านบาท เพื่อแก้ไขปัญหาราคาเนื้อโควากิวปรับตัวสูงขึ้นส่งผลให้ความต้องการลดลง ควบคู่ไปกับการสนับสนุนการส่งเสริมการบริโภคโดยนักท่องเที่ยวยุโรป

สำหรับมาตรการรองรับผลกระทบจากการเข้าร่วมข้อตกลง CPTPP ได้จัดสรรงบประมาณวงเงิน 252,700 ล้านบาท ในจำนวนดังกล่าวเป็นงบประมาณสำหรับ “โครงการยกระดับพื้นฐานการผลิต” ที่ให้การสนับสนุนการผลิตที่มีการวางแผนเพื่อเพิ่มผลตอบแทนวงเงิน 31,000 ล้านบาท และ “โครงการคลังสต็อกสินค้าปศุสัตว์” เพื่อสนับสนุนการจัดการเครื่องจักรกลทางการเกษตรและการปรับปรุง Facility เพื่อการส่งออกวงเงิน 29,100 ล้านบาท

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

จัดทำโดย
สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ
ประจำกรุงโตเกียว